

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: okresy późnorzymski i wędrowek ludów - ćwiczenia, PG_00168046						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Andrzej Kasprzak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Andrzej Kasprzak				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		20.0	52
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z kulturą materialną Europy od późnego okresu wpływów rzymskich po okres wędrowek ludów.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści dotyczącej okresów późnorzymskiego i wędrowek ludów.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii okresu późnorzymskiego i wędrowek ludów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych związanych z okresami późnorzymskim i wędrowek ludów.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie stosując fachową terminologię dotyczącą okresów późnorzymskiego i wędrowek ludów, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczką ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archeologii	Potrafi zidentyfikować podstawowe zabytki z okresów późnorzymskiego i wędrowek ludów oraz na ich podstawie datować zwarte zespoły.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą kultury materialnej barbarzyńskiej Europy w okresach późnorzymskim i wędrowek ludów. Zna periodyzację i kulturę materialną tych okresów oraz związaną z tym fachową terminologię.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Treści przedmiotu	Periodyzacja okresu wpływów rzymskich i wędrowek ludów, Charakterystyka kultury materialnej okresu późnorzymskiego i wędrowek ludów: kategorie zabytków Identyfikacja materiałów archeologicznych okresu późnorzymskiego i wędrowek ludów ćwiczenia praktyczne Wyspecjalizowana wytwórczość garncarska, ośrodki produkcyjne Style zdobnicze okresu wędrowek ludów Datowanie zespołów zawartych		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowe wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych, historii starożytnej i geografii, umiejętność krytyczne porównywania różnych kategorii danych i wskazywania zależności.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	przygotowanie referatu	51.0%	20.0%
	prace pisemne	51.0%	40.0%
	datowanie zespołów zwartych	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	J. Wielowiejski (red.), <i>Prahistoria ziem polskich, tom V</i>, Warszawa–Wrocław–Kraków 1981. M. Mączyńska, <i>Schyłkowa faza kultury przeworskiej</i>, Kultura przeworska 4, 1999, s. 25-53. J. Tejral, <i>Einige Bemerkungen zur Chronologie der späten römischen Kaiserzeit in Mitteleuropa</i>, [w:] Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Latènezeit bis zum Frühmittelalter (red. K. Godłowski, R. Madyda-Legutko), Kraków 1992, s. 227-248. M. Mączyńska, <i>Światło z popiołu. Wędrówki ludów w Europie w IV i V wieku</i>, Warszawa 2013. A. Bitner-Wróblewska, <i>From Samland to Rogaland, East-West connections in the Baltic basin during the Early Migration Period</i>, Warszawa 2001. W. Nowakowski, <i>Die Olsztyn-Gruppe (masur germanische Kultur) in der Völkerwanderungszeit. Das Problem ihrer chronologischen und territorialen Grenzen</i>, [w:] Die spätromische Kaiserzeit und die frühe Völkerwanderungszeit in Mittel- und Osteuropa (red. M. Mączyńska, T. Grabarczyk, Łódź 2000, s. 168-180.
	Uzupełniająca lista lektur	K. Godłowski, <i>Okres wędrówek ludów na Pomorzu</i>, Pomorania Antiqua 10, 1981, s. 65-129. H. Machajewski, <i>Skandynawskie elementy kulturowe na Pomorzu Zachodnim z okresu wędrówek ludów (2 połowa IV w. – początek VI w.)</i>, Przegląd Archeologiczny, t. 40, 1992, s. 71-96. M. Mączyńska, <i>Zmierzch kultury wielbarskiej – czego nie wiemy?</i>, [w:] M. Fudziński, H. Paner (red.), Nowe materiały i interpretacje. Stan dyskusji na temat kultury wielbarskiej, Gdańsk, 2007, s. 365–401. M. Mączyńska, <i>Der frühvölkerwanderungszeitliche Hortfund aus Łubiana, Kreis Kościerzyna (Pommern)</i>, Bericht der Römisch-Germanische Kommission, t. 90, 2009 (2011), s. 7-481. A. Bursche et al. (red.), <i>The migration period between the Odra and the Vistula, East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450-1450</i>, vol. 1, nr 59/1, Leiden/Boston 2020.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Cechy ceramiki późnorzymskiej. Charakterystyka kultury materialnej ludności skandynawskiej w okresie wędrówek ludów.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.